

Tönnersjö Plantskolas hantering av Lövplattmasken

2026-03-24

Bakgrund

Med anledning av fynd av lövplattmasken *Obama nungara* i Sverige har Tönnersjö Plantskola infört förebyggande åtgärder enligt Länsstyrelsens rekommendationer för att minska risken för införsel och spridning via inkommande växtmaterial.

Rutin för hantering av inkommande växtmaterial med avseende på lövplattmask

Syfte

Syftet med rutinen är att minska risken för att lövplattmask följer med inkommande växtmaterial och sprids vidare i verksamheten. Rutinen syftar till att eliminera masken och dess kokonger fullständigt.

Rutin

1. Vi genomför värmebehandling av växtmaterialet, eftersom detta är en mer effektiv och säker metod än okulär kontroll.
2. Värmebehandling genomförs på vegeterat växtmaterial genom placering i en uppvärmd container. Vegeterat växtmaterial vattnas och placeras direkt i vår värmebehandlingscontainer innan det tas vidare in i verksamheten.
3. Behandlingen genomförs genom att temperaturen i rotklumpen höjs till **40 °C**.
4. När rotklumpen har uppnått **40 °C** hålls denna temperatur i minst **15 minuter**.
5. Under processen tillsätts vatten för att höja luftfuktigheten i containern och därmed skydda växterna och bladen under behandlingen för att säkerställa att den inte påverkar växternas vitalitet negativt.
6. Temperaturen mäts och följs upp på flera platser i containern för att säkerställa en jämn behandling.

7. Om partiet innehåller växter i olika krukstorlekar säkerställs att hela innehållet, inklusive de största rotklumparna, når rätt temperatur och hålltid innan behandlingen avslutas.

8. Vi dokumenterar alla genomförda behandlingar genom att märka följesedeln med datum för behandling, kontroll av temperatur vid rotcentrum och vem som genomfört den.

9. Allt kontrollerat växtmaterial ställs på en renyta med asfaltgolv som ses efter noggrant.

Åtgärder vid upptäckt av plattmask

Vad gör vi om vi upptäcker?

Alla upptäckter rapporteras till ansvarig handläggare på Länsstyrelsen; Kent Lindqvist, kent.lindqvist@lansstyrelsen.se.

Dokumentation och spårbarhet

Varje parti registreras i vårt affärssystem Monitor, där hela processen kan följas från inköp till leverans. Där dokumenterar vi relevant information om eventuella upptäckter.

Samarbete med leverantörer

Vi arbetar aktivt med att höja medvetenheten hos våra leverantörer.

Odlingssubstrat

Vi använder enbart svenskt odlingssubstrat med låg risk för smittspridning. Vår leverantör är småländska Fagerhults Torv. <https://www.fagerhultsgarden.se/>

Kunskap och förebyggande åtgärder

All personal utbildas internt i att identifiera och hantera plattmask. Vårt kontrollprogram bifogas till kund tillsammans med offert och order.

Pristillägg

På grund av ökade kostnader till följd av investeringar, implementering av rutiner samt hantering av Obama nungara (lövplattmasken) debiteras ett tillägg om 2% på ordervärdet vid fakturering.